

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie

LRZ – 4100-01-06/2013
P/13/174

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie
ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów
T +48 17 780 23 00, F +48 17 780 23 06
lrz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/13/174 – „Wykonanie budżetu państwa w 2012 r., część 85/18 – województwo podkarpackie”.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Kontroler Andrzej Drażek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84430 z dnia 3 stycznia 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka kontrolowana Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie, zwany dalej Inspektoratem.

Kierownik jednostki kontrolowanej Ewa J. Lipińska, Podkarpacki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska.

(dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ wykonanie przez Inspektorat budżetu państwa w 2012 r., w części 85/18 województwo podkarpackie.

W 2012 r. Inspektorat wydatkował przyznane środki finansowe w sposób celowy. Wydatki ponoszone były na realizację ustawowych zadań Inspektoratu, zadań inwestycyjnych oraz na zakup towarów i usług niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania jednostki.

Wydatki dokonywane były w ramach ustalonego planu finansowego, w sposób oszczędny i gospodarny.

Roczne sprawozdania budżetowe sporządzono terminowo i rzetelnie – zawarte w nich dane wynikały z ewidencji księgowej.

Skutecznie funkcjonował system rachunkowości.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

1.1. Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania w 2012 r. budżetu państwa, kontrola dochodów budżetowych została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

¹ W kontroli wykonania w 2012 r. budżetu państwa, Najwyższa Izba Kontroli, zgodnie z załącznikiem nr 5 do Programu kontroli, stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

W 2012 r. Inspektorat zrealizował dochody w łącznej kwocie 732 822,16 zł, co stanowiło 82,4% planu. Zrealizowane w 2012 r. przez Inspektorat dochody budżetowe były wyższe o 704,94 zł od dochodów zrealizowanych w 2011 r. Dochody zrealizowane były w dwóch rozdziałach klasyfikacji budżetowej tj. w rozdziale 90014 Inspekcja Ochrony Środowiska – w kwocie 30 567,03 zł (54,6% planu) oraz w rozdziale 90093 Dochody państwowej jednostki uzyskane z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były finansowane z rachunku dochodów własnych – w kwocie 702 255,13 (84,3 % planu). W poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej Inspektorat uzyskał następujące dochody budżetowe (w nawiasach wykonanie dochodów w stosunku do dochodów planowanych, w procentach):

W rozdziale 90014:

- w § 0580 kwotę 18 167,13 zł (34,9%) – 20% wpływy z tytułu pobieranych kar administracyjnych wymierzonych w wyniku kontroli przestrzegania ochrony środowiska oraz kary umowne za opóźnienia w dostawie towarów. W 2012 r. dochody budżetowe wyniosły 18 167,13 zł i były niższe od uzyskanych w 2011 r. o 3 569,06 zł, tj. o 16,4 %,

- w § 0690 kwotę 2 408,79 zł (120,4%) – wpływy z opłat za udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie oraz koszty upomnienia. W 2012 r. dochody budżetowe wyniosły 2 408,79 zł i były wyższe od uzyskanych w 2011 r. o 524,04 zł tj. o 28%,

- w § 0870 kwotę 1 425,30 zł (dochody nieplanowane) – wpływy ze sprzedaży zbędnych składników majątkowych i złomu. W 2012 r. dochody budżetowe wyniosły 1 425,30 zł i były niższe od uzyskanych w 2011 r. o 1 330,93 zł, tj. o 48%,

- w § 0970 kwotę 8 565,81 zł (428,3%) – wpływy z wydanych decyzji o kosztach pobierania próbek oraz wykonywania pomiarów i analiz na podstawie których stwierdzono naruszenie wymagań ochrony środowiska, rozliczenia z lat ubiegłych oraz wynagrodzenie płatnika. W 2012 r. dochody budżetowe wyniosły 8 565,81 zł i były niższe od uzyskanych w 2011 r. o 13 146,99 zł tj. o 60,5%.

W 2012 r. w porównaniu z rokiem 2011 nie zrealizowano dochodów budżetowych w § 0920 pozostałe odsetki. W 2011 r. zrealizowane dochody wyniosły 110 zł.

W rozdziale 90093:

- w § 0830 kwotę 656 229,08 zł (78,8%) – wpływy z usług świadczonych przez Laboratorium WIOŚ wykraczające poza zakres jego działalności podstawowej. W 2012 r. dochody budżetowe wyniosły 656 229,08 zł i były wyższe od uzyskanych w 2011 r. o 34 276,33 zł, tj. o 5,5%,

- w § 0920 kwotę 661,30 zł (dochody nieplanowane) – odsetki od nieterminowych wpłat za usługi wykonane przez Laboratorium. W 2012 r. dochody budżetowe wyniosły 661,30 zł i były niższe od uzyskanych w 2011 r. o 145,35 zł, tj. o 18%,

- w § 0970 kwotę 45 364,75 zł (dochody nieplanowane) – wpływy z lat ubiegłych dotyczące należności za wykonane usługi w miesiącu grudniu. W 2012 r. dochody budżetowe wyniosły 45 364,75 zł i były niższe od uzyskanych w 2011 r. o 15 793,10 zł, tj. o 25,8%.

Największy udział w dochodach wynoszący 89,5% stanowiły dochody uzyskane z tytułu wpływów z usług świadczonych przez Laboratorium WIOŚ w rozdziale 90093 Dochody państwowej jednostki uzyskane z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były finansowane z rachunku dochodów własnych.

(dowód: akta kontroli str. 5)

1.2 Należności Inspektoratu pozostałe do zapłaty wg stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. wyniosły łącznie 41 583,56 zł, w tym zaległości netto stanowiły kwotę 15 509,35 zł. Należności pozostałe do zapłaty uległy zmniejszeniu w stosunku do 2011 r. o kwotę 11 493,00 zł, natomiast zaległości netto uległy zwiększeniu o kwotę 5 213,17 zł, w tym:

W rozdziale 90014:

- w § 0970 – wzrost zaległości w stosunku do 2011 r. o kwotę 1 865,00 zł w związku z nieuregulowaniem przez firmę „WER-RAMA” w Stalowej Woli decyzji z dnia 20.09.2012 r. znak: DTWI.7060.14.2012.WK o kosztach wykonania pomiarów emisji. W chwili obecnej należność w postępowaniu egzekucyjnym.

W rozdziale 90093:

- w § 0830 – wzrost zaległości w stosunku do 2011 r. o kwotę 3 711,71 zł nastąpił w związku z wystawieniem większej ilości niż w 2011 r. faktur VAT za usługi świadczone przez WIOŚ, których termin płatności przypadał na miesiąc grudzień 2012 r. Wszystkie zaległości zostały uregulowane w miesiącu styczniu 2013 r.

- w § 0920 – wzrost zaległości w stosunku do 2011 r. o kwotę 21,80 zł nastąpił w związku z nieuregulowaniem odsetek naliczonych z tytułu nieterminowej zapłaty należności za usługi wykonane przez Laboratorium.

- w § 0970 – zmniejszenie zaległości w stosunku do 2011 r. o kwotę 385,34 zł w związku z częściową zapłatą należności, będącej w postępowaniu upadłościowym, zgodnie z podziałem masy upadłości firmy „INSTAL” Rzeszów.

1.3. W 2012 r. nie występowały w Inspektoracie należności, które uległyby przedawnieniu.

1.4. W 2012 r. w Inspektoracie nie dokonywano umorzeń, ani odraczania terminu płatności należności.

(dowód: akta kontroli str. 6-27)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli, zgodnie z przyjętymi założeniami nie dokonywała oceny prawidłowości planowania i realizacji dochodów budżetowych.

2. Wydatki budżetowe

2.1. Planowanie wydatków budżetowych

Opis stanu faktycznego

Plan finansowy wydatków Inspektoratu po zmianach stanowił kwotę 11 404 907 zł i został wykonany w 99,7 %. W porównaniu do planu finansowego (z dnia 29.03.2012 r.) został zwiększony o 1 285 907 zł, tj. o 12,4 %, co wynikało ze zwiększenia środków otrzymanych od Ministra Finansów z rezerw celowych. Plan finansowy wydatków Inspektoratu w 2012 r. w porównaniu z rokiem poprzednim był wyższy o 2,7 %, tj. o 294 768 zł.

Plan finansowy Inspektoratu z dnia 29 marca 2012 r. zakładał wydatki w dziale 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska rozdziale 90014 *Inspekcja Ochrony Środowiska* w łącznej kwocie 10 119 000 zł. W trakcie roku budżetowego zmiany w planie wydatków dokonywane były na podstawie decyzji Ministra Finansów, Wojewody Podkarpackiego oraz Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska (zwanego dalej Inspektorem) w ramach posiadanego – od Wojewody Podkarpackiego – upoważnienia z dnia 6 kwietnia 2012 r.

Minister Finansów w trakcie roku budżetowego 8 decyzjami (w tym 1 decyzja korekta) zwiększył plan wydatków Inspektoratu o łączną kwotę 1 285 907 zł, które pochodziły z rezerw celowych. Kwota 487 907 zł dotyczyła realizacji zadania pn. „Wykonanie badań i pomiarów stanu środowiska województwa podkarpackiego w 2012 r. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz opracowanie końcowe wyników badań i wydanie drukiem raportu o stanie środowiska w województwie podkarpackim w 2011 r.”, kwota 148 000 zł na dofinansowanie wydatków na ubezpieczenie społeczne pracowników Inspektoratu, w związku

z podniesieniem wysokości składki rentowej o 2 %, a kwota 650 000 zł na finansowanie skutków zmian systemowych z tytułu przejętych zadań realizowanych przez Inspektorat, które w 2010 r. były finansowane ze środków gromadzonych na rachunku dochodów własnych.

Wojewoda Podkarpacki w trakcie roku budżetowego dokonał zmian w planie wydatków 2 decyzjami.

Zmiany dokonane w ramach tych decyzji dotyczyły przeniesień wydatków pomiędzy paragrafami i obejmowały wydatki na wynagrodzenia - § 4040 (83 137 zł) oraz wydatki na wynagrodzenia bezosobowe – § 4170 (2 500 zł) i wydatki w § 4210, § 4300.

Inspektor w 2012 r. podjął 3 decyzje w sprawie zmian w planie wydatków budżetowych na łączną kwotę 100 569 zł, między paragrafami klasyfikacji budżetowej, w zakresie otrzymanego – od Wojewody Podkarpackiego – upoważnienia.

W wyniku wprowadzonych wyżej opisanych zmian – które wprowadzane były każdorazowo po otrzymaniu decyzji – w planie finansowym w ciągu 2012 r., planowane wydatki Inspektoratu (po zmianach) stanowiły łączną kwotę 11 404 907 zł.

Zmiana dokonana w paragrafach płacowych decyzją Wojewody Podkarpackiego obejmowała zmniejszenie wydatków w § 4040 o kwotę 83 137 zł, z jednoczesnym zwiększeniem wydatków w § 3020 o kwotę 9 721 zł oraz §§ 4210, 4300 o kwotę 73 416 zł, wynikała z konieczności wypłacenia odprawy pośmiertnej po zmarłym pracowniku oraz zabezpieczenia środków na wydatki bieżące.

Analiza wybranych zmian dokonanych w planie wydatków wykazała, że wprowadzone zmiany wynikały z faktycznych potrzeb, a ich celowość uzasadnia wykonanie wydatków, które zostały zrealizowane przez Inspektorat w 99,7 %. Największe zmiany wydatków dokonane pomiędzy poszczególnymi paragrafami dokonane przez Inspektora dotyczyły zwiększenia wydatków w § 4210 - obejmowały głównie środki na płatności za zakup materiałów laboratoryjnych, odczynników, wzorców i części zamiennych oraz w § 4300 - obejmowały głównie środki na wydatki związane z przeglądami technicznymi, legalizacją i wzorcowaniem sprzętu oraz aparatury laboratoryjnej.

Środki z rezerwy celowej przyznanej przez Ministra Finansów w kwocie 487 907 zł, wykorzystane zostały w całości i zgodnie z przeznaczeniem na zakup paliwa, materiałów laboratoryjnych, opłat za energię elektryczną, ubezpieczenie stacji monitoringu powietrza, opłat akredytacyjnych oraz zakupy inwestycyjne. Środki z rezerwy celowej w wysokości 650 000 zł, wykorzystane zostały w całości i zgodnie z przeznaczeniem na zakup paliwa, materiałów laboratoryjnych, biurowych, usług remontowych i naprawczych oraz na opłaty energii elektrycznej, gazu, wody oraz przeglądy, legalizację aparatury. Natomiast środki z rezerwy celowej w wysokości 148 000 zł, zostały wykorzystane w kwocie 125 052 zł. Różnicę stanowi kwota 22 948 zł, która wynikała ze szczegółowego rozliczenia wzrostu składki rentowej o 2%. Oszczędności powstały z powodu dużej absencji chorobowej (wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy wypłacone ze środków pracodawcy oraz wysługa przypadająca na czas choroby nie stanowią podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne). Było to trudne do przewidzenia na etapie planowania.

(dowód: akta kontroli str. 28-65)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej planowania wydatków budżetowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w ww. zakresie. Wydatki budżetowe zostały zaplanowane z uwzględnieniem kwot ustalonych przez dysponenta drugiego stopnia, a wnioski o zmianę planu wydatków – kierowane do dysponenta drugiego stopnia – wynikały z konieczności zabezpieczenia finansowania realizowanych zadań oraz z faktycznych potrzeb związanych z funkcjonowaniem jednostki.

2.2. Realizacja wydatków budżetowych

Opis stanu
faktycznego

Zrealizowane przez Inspektorat wydatki budżetowe wyniosły 11 373 907 zł (99,7% planu po zmianach i były wyższe od wydatków poniesionych w 2011 r. o 263 768 zł, tj. o 2,4%. Wydatki na wynagrodzenia osobowe i pochodne od wynagrodzeń wyniosły 8 963 382 zł, tj. 78,81% ich łącznej kwoty. Zrealizowano je w wysokościach nieprzekraczających kwot ustalonych w planie finansowym.

W 2012 roku łączna kwota wydatków na wynagrodzenie osobowe wraz z pochodnymi od wynagrodzeń była wyższa od kwoty takich wydatków poniesionych w 2011 r. o 177 412 zł. Przeciętne wynagrodzenie brutto w przeliczeniu na pełnozatrudnionych wyniosło 3 748,95 zł i było niższe od przeciętnego wynagrodzenia w 2011 r o 14,15 zł , tj. o 0,4%. Przeciętne wynagrodzenie brutto poszczególnych grup pracowników Inspektoratu przedstawiało się następująco:

- pracownicy nieobjęci mnożnikowym systemem wynagrodzeń (status-01) – 3 612,79 zł – było wyższe od przeciętnego wynagrodzenia w 2011 r o 223,46 zł;
- członkowie korpusu służby cywilnej (status-03) – 3 761,24 zł – było niższe od przeciętnego wynagrodzenia w 2011 r o 36,07 zł.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. zatrudnienie w Inspektoracie wyniosło ogółem 175,25 etatu i pozostało bez zmian w stosunku do zatrudnienia na dzień 31.12.2011 r. Zatrudnienie pracowników nie objętych mnożnikowym systemem wyniosło w dniu 31.12.2012 r. 15,25 etatu i było wyższe o 1 etat od zatrudnienia w dniu 31.12.2011 r., natomiast zatrudnienie członków korpusu służby cywilnej wyniosło w dniu 31.12.2012 r. 160 etatów i było niższe o 1 etat w stosunku do 31.12.2011 r.

W 2012 r. przeciętne zatrudnienie w Inspektoracie – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych – wyniosło 174,08 etatu i było niższe od przeciętnego zatrudnienia w 2011 o 4,84 etatu. Przeciętne zatrudnienie poszczególnych grup pracowników przedstawiało się następująco:

- pracownicy nieobjęci mnożnikowym systemem wynagrodzeń (status-01) – 14,33 – było wyższe od przeciętnego zatrudnienia w 2011 r. o 0,08 etatu;
- członkowie korpusu służby cywilnej (status-03) – 159,75 – było niższe od przeciętnego zatrudnienia w 2011 r. o 4,92 etatu.

W 2012 r. Inspektorat nie zawierał umów o dzieło, natomiast zawarł jedną umowę zlecenia na kwotę 500 zł . Umowa została zawarta na pełnienie nadzoru nad realizacją zadania polegającego na wykonaniu robót związanych z zabezpieczeniem skarpy przy budynku delegatury WIOŚ w Jaśle . Wykonawcą umowy była osoba nie będącą pracownikiem Inspektoratu.

(dowód: akta kontroli str. 66-71)

Wszystkie wylosowane wydatki na łączną kwotę 1 082 077,72 zł mieściły się w planie finansowym. Wydatki były celowe i zaplanowane. Zgodnie z procedurą wewnętrzną Inspektoratu w sprawie zasad tworzenia miesięcznych i rocznych

planów wydatków, poszczególne komórki organizacyjne składają zapotrzebowanie na wydatki z miesięcznym wyprzedzeniem. Po weryfikacji pod względem celowości potrzeb i oszczędności w Wydziale Administracyjno-Technicznym zapotrzebowanie jest zatwierdzane przez Głównego Księgowego i Inspektora. Realizacja wydatków w danym miesiącu odbywa się na podstawie w/w zapotrzebowania. Na fakturach w opisach komórek merytorycznych jest odzwierciedlenie, że dany wydatek został zaplanowany.

W miesiącu grudniu nie stwierdzono nieplanowanych wydatków. W 2012 r. w Inspektoracie nastąpiło niepełne wykorzystanie środków budżetowych (99,7%) z uwagi na to, że zaplanowano środki na zapłatę faktury zaliczkowej za dostawę energii elektrycznej w wysokości około 6 000,00 zł. W związku z zawarciem nowej umowy z PGE Obrót S.A w Rzeszowie zostały zmienione zasady fakturowania, zlikwidowano faktury zaliczkowe i pozostały tylko faktury na koniec okresu rozliczeniowego. W związku z powyższym faktura za grudzień wpłynęła do Inspektoratu 03.01.2013 r. Zaplanowane były również środki na zakup materiałów eksploatacyjnych do laboratorium. Zgodnie z zawartą umową termin realizacji przypadł na grudzień 2012 r., materiały były dostarczane etapami i ostatnia faktura na około 2 000,00 zł wpłynęła do Inspektoratu 02.01.2013 r.

W Inspektoracie wystąpiły wydatki majątkowe na kwotę 75 000 zł i były legalne, gospodarne i celowe. Odbywały się w ramach otrzymanego limitu środków na wydatki inwestycyjne, ustalonego programu inwestycyjnego oraz harmonogramu rzeczowo-finansowego uwzględniającego przewidywane realizacje poszczególnych zadań inwestycyjnych oraz terminy i kwoty płatności. W 2012 r. zaplanowano na wydatki inwestycyjne § 6050 kwotę 75 000,00 zł z przeznaczeniem na wykonanie dokumentacji projektowej wraz z realizacją inwestycji dotyczącej wymiany instalacji elektrycznej w budynku Delegatury WIOŚ w Jaśle. Po przeprowadzeniu procedury przetargowej zgodnie z ustawą Prawo Zamówień Publicznych, w ramach której wyłoniono wykonawcę z najniższą ceną tj. 49 962,07 zł, wykonano wszystkie prace określone w umowie nr 27/2012 z dnia 17.07.2012 r. W dniu 24.09.2012 r. dokonano odbioru końcowego robót budowlanych i wykonawca wystawił fakturę. W dniu 27.09.2012 r. dokumentem OT nr DJ/3/12 zwiększono wartość środka trwałego nr inwentarzowy WIOŚ DJ AT Gr I-3 o nazwie: Budynek administracyjno-laboratoryjny. W wyniku realizacji zadania uzyskane zostały efekty rzeczowe w postaci zabezpieczenia sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz budynku przed zagrożeniami, takimi jak: pożar, skoki napięcia. Dzięki wymianie punktów oświetleniowych zmniejszą się koszty energii oraz nakłady finansowe na bieżące naprawy instalacji oraz urządzeń elektrycznych.

Po realizacji w/w zadania pozostały środki w wysokości 22 577,00 zł. Pismem z dnia 14 września 2012 r. znak:F.V.3141.2.7.2012 Wojewoda Podkarpacki zaakceptował „Program inwestycyjny WIOŚ w Rzeszowie na rok 2012, finansowany ze środków budżetu państwa” i wyraził zgodę na wykonanie zadania inwestycyjnego dotyczącego „Wykonanie infrastruktury technicznej dla punktów pomiarowych Państwowego Monitoringu Środowiska”.

W ramach realizacji w/w zadania wykonano infrastrukturę techniczną w nowych lokalizacjach dla dwóch automatycznych stacji monitoringu powietrza w Rzeszowie przy ul. Rejtana 30 i w Przemysłu przy ul. Grunwaldzka 81.

W skład infrastruktury technicznej w Rzeszowie wchodzi: demontowalne ogrodzenie terenu o wymiarach 6,0 m x 6,0 m i wysokości 2 m, brama wjazdowa, instalacja elektryczna oraz utwardzenie terenu z kostki brukowej. W dniu 29.10.2012 r. dokumentem OT nr Rz/3/12 nastąpiło przyjęcie środka trwałego numer inwentarzowy WIOŚ RZ L GR II T-610 o nazwie: Infrastruktura techniczna punktu pomiarowego PMS-ul. Rejtana na kwotę 17 850,00 zł.

W skład infrastruktury technicznej w Przemyśle wchodzi: demontowalne ogrodzenie terenu o wymiarach 4,5 m x 4,5 m i wysokości 2,5 m, furtka, instalacja elektryczna oraz utwardzenie terenu z płyt chodnikowych. W dniu 19.10.2012 r. dokumentem OT nr DP/1/12 nastąpiło przyjęcie środka trwałego numer inwentarzowy WIOŚ DP L GR II T-64 o nazwie: Demontowalna infrastruktura techniczna dla punktu pomiarowego Stacji Monitorowania Powietrza na kwotę 4 727,00 zł.

Utrzymanie stacji monitoringu powietrza w Rzeszowie i Przemyśle w ww. lokalizacjach planuje się na okres 10 lat. W wyniku realizacji zadania uzyskany został efekt w postaci uruchomienia punktów pomiarowych, które umożliwią w pełni realizację Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie badań zanieczyszczenia powietrza w województwie podkarpackim.

Wyniki badań posłużą do opracowywania przez Inspektorat corocznych ocen jakości powietrza w regionie, wykorzystywanych przez organy administracji rządowej i samorządowej do zarządzania jakością powietrza w województwie.

W wylosowanej grupie wydatków mieszczą się zakupy środków trwałych § 6060 na łączną kwotę 293 351,69 zł. Zakupiono sprzęt laboratoryjny, sprzęt komputerowy oraz zestaw mebli laboratoryjnych. Wszystkie środki trwałe zostały prawidłowo ujęte w ewidencji środków trwałych i poprawnie zaliczone do właściwej kategorii środków trwałych zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych.

Wydatki na zakup towarów (§ 4210) o łącznej wartości 279 844,88 zł w większości stanowiły zakupy materiałów laboratoryjnych typu odczynniki, gazy techniczne, części zamienne do aparatury, które są niezbędne do wykonywania analiz i pomiarów.

Wydatki na zakup energii (§ 4260) o łącznej wartości 88 256,47 zł stanowiły wydatki na zakup energii elektrycznej, energii cieplnej, gazu.

Wydatki na wykonane usługi (§§ 4300,4350,4360,4370.4390,4400) o łącznej wartości 237 050,82 zł dotyczyły przeglądów stacji monitoringu powietrza, legalizacji sprzętu laboratoryjnego, opłat za telefony stacjonarne i komórkowe, ekspertyz, wynajmu lokali i garaży, itp..

(dowód: akta kontroli str.72-101)

Badaniem w zakresie prawidłowości stosowania procedur określonych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.), zwanej dalej *Prawem zamówień publicznych*, objęto 3, o największej wartości zamówienia, postępowania w trybie przetargu nieograniczonego (spośród 19 postępowań przeprowadzonych w 2012 r.). Łączna kwota wydatków poniesionych na podstawie umów zawartych w wyniku zbadanych postępowań wynosiła 335.026,65 zł, co stanowi 83.348,21 euro. Zbadane postępowania o udzielenie zamówień publicznych zostały przeprowadzone zgodnie z przepisami *Prawa zamówień publicznych*. Rzetelnie prowadzona była dokumentacja tych postępowań.

W Inspektoracie zostały opracowane procedury udzielania zamówień publicznych, obejmujące wszystkie wydatki. Nie została utworzona odrębna komórka organizacyjna do przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówień publicznych. Zadania związane z przeprowadzaniem tych postępowań realizowane były przez Wydział Administracyjno –Techniczny Inspektoratu. Do każdego postępowania powoływana jest decyzją Wojewódzkiego Inspektora komisja przetargowa . Roczne sprawozdanie o zamówieniach udzielonych w 2012 r. zostało sporządzone w dniu 11 lutego 2013 r. i przekazane Urzędowi Zamówień Publicznych.

Inspektorat prowadził analizy potrzeb będących przedmiotem zamówień. Po dokonaniu analizy zapotrzebowań sporządzany był plan rzeczowo finansowy oraz

harmonogram zamówień publicznych na dany rok. Zgodnie z procedurami udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej równowartości 14.000 euro oraz z postanowieniami Regulaminu zamówień publicznych, wszystkie zadania realizowane były na podstawie zamówienia sporządzonego przez Wydział Administracyjno –Techniczny Inspektoratu, które było zatwierdzone przez głównego księgowego oraz Inspektora.

(dowód: akta kontroli str. 103-235)

W 2012 r. Inspektorat posiadał jeden rachunek bankowy sum depozytowych. Na rachunek ten wpływały wadła wpłacane w postępowaniach o zamówienia publiczne oraz zabezpieczenia należytego wykonania umów.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej realizacji wydatków budżetowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wydatkowanie środków budżetowych przez Inspektorat w 2012 r.

3. Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

W 2012 r. Inspektorat nie realizował wydatków z budżetu środków europejskich.

(dowód: akta kontroli str. 236-244)

4. Księgi rachunkowe

Opis stanu
faktycznego

4.1 Przyjęte w Inspektoracie zasady rachunkowości i mechanizmy kontrolne, wprowadzone zarządzeniami Inspektora, tj.:

- Nr 26/2012 z 25 lipca 2012 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w WIOŚ (zawiera plan kont i instrukcję w sprawie obiegu i kontroli dokumentów księgowych) ,
- Nr 2/2013 z 2 stycznia 2013 zmieniające zarządzenie w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w WIOŚ,
- Nr 3/2012 z 22 lutego 2012 r. w sprawie zasad tworzenia miesięcznych i rocznych planów wydatków WIOŚ Rzeszów,
- Nr 4/2012 z 22 lutego 2012 r. w sprawie zmniejszenia kosztów funkcjonowania WIOŚ Rzeszów,
- Nr 1/2012 z dnia 2 stycznia 2012 w sprawie kwalifikacji wydatków ponoszonych przez WIOŚ przy realizacji budżetu zadaniowego,
- Nr 14/2012 z 20 kwietnia 2012 r. w sprawie rozliczania wydatków ponoszonych ze środków rezerwy celowej w związku z realizacją zadań finansowanych w 2010 r. ze środków gromadzonych na rachunku dochodów własnych WIOŚ Rzeszów,
- Nr 55/2010 z 1 grudnia 2010 r. w sprawie powołania zespołów do przeprowadzenia kontroli wewnętrznej w WIOŚ w Rzeszowie,
- Nr 28/2012 z 1 października 2012 r. w sprawie prowadzenia kontroli wewnętrznej w WIOŚ Rzeszów.

4.2 W 2012 r. w Inspektoracie funkcjonował zatwierdzony przez Inspektora, program księgowy FK firmy SOFTRES, zainstalowany w 2011 r. Ostatnia wersja 2.2.4.0 została zatwierdzona przez Inspektora do stosowania. Zastąpił on poprzednio użytkowany program QWANT. Zmiana była podyktowana wprowadzeniem budżetu zadaniowego. Obecnie funkcjonujący system zapewnia

trwałość zapisów księgowych i brak możliwości ich modyfikacji, kontrolę kompletności i poprawności zapisów, ustalenia osoby odpowiedzialnej za treść zapisów oraz zapewnia ciągłość numeracji w dzienniku. Data wpisu funkcjonująca w programie stanowi datę operacji gospodarczej.

(dowód: akta kontroli str. 245-334)

4.3 Przeglądu analitycznego zapisów księgowych w księgach rachunkowych Inspektoratu dokonano przy pomocy programu „Pomocnik kontrolera – wersja 5.3”. Do badania pozyskano dane z ksiąg rachunkowych (dziennika) Inspektoratu za 2012 r. i styczeń 2013 r. w formie elektronicznej (Excel). Baza danych obejmowała 19 544 zapisy (18 498 zapisów z 2012 r. oraz 1 046 zapisów ze stycznia 2013 r.).

Na podstawie przeprowadzonej analizy stwierdzono, że dowody księgowe ujmowane były do właściwych okresów księgowania, nie stwierdzono braków ciągłości zapisów w dzienniku oraz zapisów z pominięciem kont rozrachunkowych przy księgowaniu zakupów.

W wyniku analizy dokumentów księgowych ustalono, że ;

1. Niewłaściwy rok obrotowy;

-wszystkie wykazane 37 pozycji na łączną kwotę 30 844,23 zł są to faktury wystawione w roku 2013, ale zgodnie z zasadą memoriału zostały ujęte pod datą 31.12.2012 r. ponieważ dotyczą kosztów roku 2012.

- wykazane 2 pozycje z miesiąca stycznia 2013 r. na kwotę 3761,80 zł dotyczą roku 2013. Pomimo wystawienia faktury w dniu 27.12.2012 r. (faktura nr 600/F/FB/1942/12/12 z dnia 27.12.2012 r. jest przedpłatą na poczet zużycia gazu w okresie 01.01.2013 do 15.01.2013 r.) również zgodnie z zasadą memoriału została ona ujęta w miesiącu którego dotyczy tj. styczeń 2013 r..

2.Wartość środków trwałych;

Do środków trwałych zaliczono maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy o wartości co najmniej 3500,00 zł oraz o okresie użytkowania dłuższym niż rok. Pozycje w dzienniku zostały zaksięgowane zgodnie z zasadami księgowania budżetu zadaniowego. W praktyce dowody były księgowane w następujący sposób:

Dok. 1073 w rozbiciu na kwotę 2234,40 zł i kwotę 1755,60 zł, co łącznie wynosi 3 990,00 zł i przyjęty jako środek trwały (skaner Fujitsu)

Dok. 1699 w rozbiciu na kwotę 77 696,64 zł i kwotę 3237,36 zł, co łącznie wynosi 80 934,00 zł i przyjęty jako środek trwały (4 szt. dygestoria metalowe po 20 233,50 zł).

Dok. 1700 w rozbiciu na kwotę 33 062,40 zł i kwotę 1377,60 zł i przyjęty jako środek trwały (2 szt. dygestorium metalowe po 17 220,00 zł).

Dok. 1701 w rozbiciu na kwotę 1055,04 zł, kwotę 6 121,00 zł i kwotę 43,96 zł, co łącznie wynosi 7 220,00 zł i przyjęty jako środek trwały (2 szt. wentylator dachowy po 3610,00 zł).

Dok. 1842 w rozbiciu na kwotę 4345,34 zł, kwotę 181,06 zł i kwotę 23 503,70 zł, co łącznie wynosi 28 030,10 zł i przyjęty jako środek trwały (stół przyścienny 4 526,40 zł i zestaw mebli laboratoryjnych 23 503,70 zł).

2. Sprzeczne daty;

Pozycje 1-13 dotyczą zobowiązań , czyli kosztów miesięcy poprzednich. Zgodnie z zasadą memoriału wszystkie faktury ujmowane są do miesiąca którego dotyczą, pomimo że wystawione są w następnym miesiącu. Ponadto w polityce rachunkowości zostało doprecyzowane, że do danego miesiąca ujmowane są wszystkie faktury, które dotyczą tego miesiąca i wpłyną do czasu sporządzenia sprawozdania za dany miesiąc.

Dok. 482 i 483 dotyczą faktur za wykonanie przez WIOŚ analiz w miesiącu lipcu 2012 r. Z uwagi na to że, zostały one dostarczone do wydziału księgowości z opóźnieniem, zostały zarejestrowane 17.08.2012 r. Nie miało to wpływu na sprawozdawczość budżetową (należności budżetowe wykazywane są w sprawozdaniach kwartalnych).

Pozycje 14-2211 są to dokumenty z miesiąca grudnia 2012 r. Sprawozdanie za miesiąc grudzień sporządzane jest do 18.01.2013 r, natomiast roczne sprawozdanie do dnia 4.02.2013 r. Z uwagi na to, iż zamknięcie miesiąca następuje po wprowadzeniu wszystkich dokumentów, w przypadku grudnia należy wprowadzić bilans zamknięcia i dopiero można zamknąć miesiąc. Nastąpi to w terminie do 31.03.2013 r.

(dowód: akta kontroli str.335-363)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej prowadzenia ksiąg rachunkowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych.

5. Roczne sprawozdania budżetowe.

Opis stanu
faktycznego

5.1 Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2012 w zakresie operacji finansowych, tj.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb - 23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu państwa, które nie wygasły z upływem roku budżetowego w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA (Rb-28NW Programy),
- sprawozdania finansowe za IV kwartał 2012 r. o stanie:
  - a) należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
  - b) zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²

² Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 10)..

z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych³.

Sprawozdania te przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2012 r. Zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Sprawozdanie roczne Inspektoratu Rb-23 o *stanie środków na rachunkach bankowych na koniec 2012 r.*, zostało sporządzone na podstawie prowadzonej ewidencji księgowej. W wierszu *dochody wykonane wykazane w sprawozdaniu Rb-27* podano kwotę 732 822,16 zł, która wynikała z zapisów na koncie 130 – strona *Wn*. W wierszu *dochody przekazane na rachunek bieżący budżetu państwa* wykazano kwotę 732 822,16 zł, która wynikała z zapisów konta 222 – strona *Wn* i konta 130 – strona *Ma*.

W sprawozdaniu wykazano również kwotę 11 373 907,00 zł w wierszach: *środki otrzymane od dysponenta wyższego stopnia* oraz *wydatki wykonane wykazane w sprawozdaniu Rb-28*.

Sprawozdanie zostało potwierdzone stemplem dziennym Oddziału Okręgowego NBP w Rzeszowie w dniu 1 lutego 2013 r. oraz podpisem pracownika.

Sprawozdanie roczne Inspektoratu Rb-27 z *wykonania planu dochodów budżetowych w 2012 r.*, zostało sporządzone na podstawie stanu zapisów na: koncie 130 (subkonto dochodów budżetowych), koncie 221 – *Należności z tytułu dochodów budżetowych*, koncie 222 - *Rozliczenie dochodów budżetowych* oraz kontach zespołu 7 – *Przychody, dochody i koszty*.

Kwoty, wykazane w sprawozdaniu w kolumnie *Dochody wykonane*, odpowiadały zapisom na koncie 130 (subkonto dochodów budżetowych) strona *Wn*. Analityczna ewidencja zrealizowanych dochodów budżetowych, prowadzona do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej dochodów oraz wymogi sprawozdawczości.

Sprawozdanie roczne Inspektoratu Rb-28 z *wykonania planu wydatków budżetu państwa w 2012 r.*, zostało sporządzone na podstawie stanu zapisów na: koncie 130 (subkonto wydatków), koncie 980 – *Plan finansowy wydatków budżetowych*, koncie 998 – *Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego* oraz kontach zespołu 2 – *Rozrachunki i rozliczenia*.

Kwoty, wykazane w sprawozdaniu w kolumnie *Wykonanie wydatków*, odpowiadały zapisom na koncie 130 (subkonto wydatków) strona *Ma*. Analityczna ewidencja, prowadzona do konta 130, uwzględniała podziałki wydatków klasyfikacji budżetowej.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2012 r., Inspektorat wykazywał zobowiązania w łącznej wysokości 671 217,26 zł, z tego:

- w § 4040 – 530 082,50 zł –z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego pracowników,
- w § 4110 – 90 812,85 zł – z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne od dodatkowego wynagrodzenia rocznego,
- w § 4120 – 9 223,17 zł –z tytułu składek na Fundusz Pracy od dodatkowego wynagrodzenia rocznego,
- w § 4210 – 6 395,39 zł – za zakup paliwa i materiałów, prenumeratę publikacji,

---

³ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247 ze zm.).

- w § 4260 – 29 701,05 zł – za zakup gazu, energii cieplnej, energii elektrycznej, wody,
- w § 4300 – 4 502,30 zł – za zakup usług pocztowych, wywóz nieczystości, dzierżawę butli gazów specjalnych,
- w § 4400 – 500,00 zł – za najem garażu.

Powyższe zobowiązania, (oprócz określonych w § 4110 i 4120, dla których nie minął termin płatności) zostały uregulowane przez Inspektorat terminowo w styczniu i lutym 2013 r.

W Inspektoracie nie występowały przypadki niewykazywania zobowiązań wymagalnych w ciągu roku i jednoczesnego ich wykazania na koniec roku 2012. W Inspektoracie nie naliczono i nie zaewidencjonowano odsetek od nieterminowo regulowanych zobowiązań.

Sprawozdania roczne Inspektoratu Rb-28 Programy, Rb-28 UE oraz Rb-28 NW Programy nie zawierały żadnych danych kwotowych (sprawozdania zerowe), ponieważ Inspektorat nie realizował takich wydatków.

Sprawozdania kwartalne (za IV kwartał) Inspektoratu Rb-N o *stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych w 2012 r.* oraz Rb-Z o *stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń w 2012 r.*, zostały sporządzone na podstawie stanu prowadzonej w Inspektoracie – na poszczególnych kontach rozrachunkowych – ewidencji księgowej.

Kwota należności ogółem wykazana w kwartalnym sprawozdaniu Rb-N wyniosła 3 335 897,41 zł i wynikała z ewidencji na kontach analitycznych do konta 221 i 201 łącznie z należnościami z tytułu administracyjnych kar pieniężnych za nieprzestrzeganie warunków ochrony środowiska.

W sprawozdaniu Rb-N wykazano również następujące kwoty:

- w wierszu N4 *należności wymagalne* –167 534,15 zł, w tym: *należność wymagalna z tytułu dostaw towarów i usług w wysokości* 7 713,31 zł, *pozostałe należności w kwocie* 159 820,84 zł,
- w wierszu N5 *pozostałe należności* – 3 168 363,26 zł, w tym: *należności z tytułu dostaw towarów i usług w wysokości* 32 002,26 zł, *inne należności w kwocie* 3 136 361,00 zł.

W Inspektoracie nie wystąpiły zobowiązania wymagalne oraz zobowiązania z tytułu papierów wartościowych, zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz przyjętych depozytów, podlegające wykazaniu w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z.

Sprawozdanie Rb-Z nie zawierało żadnych danych kwotowych (sprawozdanie negatywne).

5.2 Do okresów sprawozdawczych roku 2012 miały zastosowanie przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym. Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 r. badanie rocznego sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) zostało ograniczone do sprawdzenia zgodności kwot wydatków ujętych w tych sprawozdaniach z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz terminowości ich sporządzania. Stwierdzono, że kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb BZ1) były zgodne z zapisami po stronie *Ma* konta 990 *Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym*. Sprawozdanie zostało sporządzone w terminie określonym w ww. rozporządzeniu.

(dowód: akta kontroli str. 364-437)

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wiarygodność rocznych sprawozdań budżetowych i kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz ich zgodność z zasadami rachunkowości.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, dnia .....marca 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Kontroler
Andrzej Drażek
główny specjalista k.p.

Dyrektor
Stanisław Sikora

.....
podpis

.....
podpis